

OBSAH

ÚVOD	8
0 Prostorová sociologie	10
0.1 Vymezení předmětu.....	10
0.2 Prostor a čas.....	16
0.3 Základní metody využívané v prostorové sociologii.....	21
0.3.1 Výzkumné sociologické metody	22
0.3.2 Vybrané statistické metody a metody prostorových analýz	25
0.3.3 Socioekonomické modelování regionů	29
0.3.4 Ukázka aplikované metody založené na principech prostorové sociologie	32
0.4 Komunikační platforma z pohledu prostorové sociologie.....	36
1 Aplikace prostorové sociologie na příkladu sídelní struktury Moravskoslezského kraje.....	40
1.1 Vývoj sídelní struktury Moravskoslezského kraje a porovnání s ČR.....	42
1.1.1 Historické souvislosti vývoje sídelní struktury	42
1.1.2 Porovnání sídelní struktury Moravskoslezského kraje s Českou republikou	47
1.1.3 Dílčí hodnocení v souvztáznosti k prostorové sociologii	50
1.2 Funkční hierarchizace sídel a sociální diferenciacce.....	52
1.2.1 Socioekonomické vymezení regionů Moravskoslezského kraje	52
1.2.2 Sídelní hierarchie SO ORP v Moravskoslezském kraji.....	59

1.2.3	Vývoj významu regionů a měst.....	63
1.2.4	Dílčí hodnocení v souvztažnosti k prostorové sociologii.....	66
1.3	Vymezení městských a venkovských sídel z pohledu prostorové sociologie	67
1.3.1	Vymezení městských sídel	67
1.3.2	Vymezení venkovských sídel z pohledu sociologie venkova.....	74
1.3.3	Prostorový sídelní systém.....	75
1.3.4	Dílčí hodnocení v souvztažnosti k prostorové sociologii.....	79
1.4	Migrace obyvatelstva.....	80
1.4.1	Oblasti s největšími migračními zisky	91
1.4.2	Oblasti s největšími migračními ztrátami.....	94
1.4.3	Dílčí hodnocení v souvztažnosti k prostorové sociologii.....	98
1.5	Sociálně prostorová diferenciacce obyvatelstva a procesy vývoje regionálních rozdílů	101
1.5.1	Regionální rozdíly	101
1.5.2	Sociálně prostorová diferenciacce obyvatelstva.....	108
1.5.3	Dílčí hodnocení v souvztažnosti k prostorové sociologii.....	115
1.6	Nové vymezení sídelní a průmyslové aglomerace	117
1.6.1	Nové vymezení Ostravské aglomerace.....	119
1.6.2	Dílčí hodnocení v souvztažnosti k prostorové sociologii.....	124
1.7	Identifikace periferních oblastí prostřednictvím socioekonomických procesů	129
1.7.1	Periferní oblasti z důvodu migračních ztrát.....	129

1.7.2	Periferní oblasti z důvodu stárnutí a vymírání obyvatelstva	132
1.7.3	Dílčí hodnocení v souvztažnosti k prostorové sociologii	137
2	Socioekonomické procesy v Moravskoslezském kraji	140
2.1	Struktura průmyslu, průmyslové uzly, lokalizační faktory	140
2.1.1	Vývoj průmyslu v Moravskoslezském kraji	140
2.1.2	Průmyslové uzly a lokalizační faktory	143
2.1.3	Dílčí hodnocení v souvztažnosti k prostorové sociologii	147
2.2	Typizace míst a oblastí cestovního ruchu a rekreace	149
2.2.1	Typizace míst a oblastí cestovního ruchu	149
2.2.2	Lokalizace rekreačních objektů v kraji	158
2.2.3	Dílčí hodnocení v souvztažnosti k prostorové sociologii	159
2.3	Služby a obslužnost sídla v Moravskoslezském kraji	162
2.3.1	Lokalizace služeb a maloobchodu	164
2.3.2	Základní obslužnost sídel veřejnými službami	169
2.3.3	Dílčí hodnocení v souvztažnosti k prostorové sociologii	176
2.4	Identifikace sociálně slabých oblastí	178
2.4.1	Sociálně slabé a vyloučené oblasti měřené mírou nezaměstnanosti	178
2.4.2	Sociálně slabé a vyloučené oblasti měřené mírou hmotné nouze	183
2.4.3	Ekonomicky slabá území s malým rozvojovým potenciálem	185
2.4.4	Dílčí hodnocení v souvztažnosti k prostorové sociologii	187

2.5	Prognóza ekonomického vývoje.....	192
2.5.1	Vývoj příjmů obyvatel a jejich vliv na vývoj struktury osídlení	195
2.5.2	Trh práce a rozložení ekonomických aktivit v kraji	198
2.5.3	Míra podnikatelské aktivity	202
2.5.4	Ekonomická prognóza a hodnocení v souvztažnosti k prostorové sociologii	205
3	Klíčové procesy ovlivňující vývoj socio-prostorové struktury regionálního společenství.....	207
3.1	Proces stárnutí obyvatel.....	207
3.2	Proces suburbanizace.....	215
3.2.1	Rezidenční suburbanizace	215
3.2.2	Komerční suburbanizace	220
3.3	Vývoj sídelní struktury v širších souvislostech	224
3.3.1	Vnější vztahy sídelní struktury na evropské úrovni	224
3.3.2	Vnější vztahy sídelní struktury na národní úrovni.....	230
3.3.3	Doprava jako faktor rozvoje struktury osídlení.....	232
3.3.4	Rozvojové osy osídlení v Moravskoslezském kraji	244
4	Postindustriální společnost a dopady sociálních rizik na úrovni města.....	247
4.1	Koncept sociálních rizik a socioekonomický vývoj měst.....	247
4.2	Základní ekonomické a socio-demografické procesy v Ostravě	252
4.2.1	Proces industrializace a desindustrializace.....	252
4.2.2	Populační vývoj města a proces stárnutí.....	256

4.3	Sociální rizika v Ostravě.....	260
4.3.1	Sociální rizika.....	260
4.3.2	Bezpečnostní rizika a růst kriminality.....	267
4.3.3	Nejistota, důvěra a sociální kapitál.....	273
4.3.4	Komunikační strategie v oblasti sociálních a bezpečnostních rizik.....	277
4.4	Spokojenost obyvatel a budoucí vývoj města.....	280
4.4.1	Spokojenost a bydlení obyvatel Ostravy.....	280
4.4.2	Budoucí vývoj.....	289
	ZÁVĚR.....	295
	POUŽITÉ ZKRATKY.....	296
	SEZNAM ZDROJŮ A POUŽITÁ LITERATURA.....	297
	VĚCNÝ REJSTŘÍK.....	306
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	310
	SEZNAM TABULEK.....	311